

ยุทธศาสตร์กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
ปี พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔

กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ยุทธศาสตร์กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔

วิสัยทัศน์ : เป็นกองทุนที่มีความสามารถในการบริหารจัดการที่ดี เพื่อการช่วยเหลือหรือสนับสนุนการดำเนินงานด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ให้เกิดการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรของประชาชนชาวไทย

เป้าประสงค์/เป้าหมายหลัก : เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

พันธกิจ : คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เกี่ยวกับตำรับยาแผนไทยและตำราการแพทย์แผนไทย และสมุนไพร

ยุทธศาสตร์

๑. การคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
๒. การศึกษาองค์ความรู้และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
๓. การส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
๔. บริหารจัดการกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

กลยุทธ์

๑. สนับสนุนการดำเนินงานด้านคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และสมุนไพร
๒. สนับสนุนการศึกษาพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
๓. ส่งเสริม พัฒนากลไกและคุณภาพการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชนอย่างเป็นระบบครบวงจร
๔. กองทุนฯ มีระบบบริหารจัดการ/การติดตามประเมินผลที่ดีสามารถดำเนินการตามแผนที่วางไว้ได้ดี

ประเด็นยุทธศาสตร์

กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑. การคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒. การศึกษาองค์ความรู้และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓. การส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔. บริหารจัดการกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑
การคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรได้รับการคุ้มครอง

เป้าหมายหลัก

ตำรับยาแผนไทย ตำราการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรได้รับการคุ้มครอง

ตัวชี้วัด

๑. ตำรับยา/ตำราการแพทย์แผนไทย ได้รับการประกาศคุ้มครองเป็นตำรับ/ตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๕๐๐ รายการ /ปี
 ๒. จำนวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครอง อนุรักษ์ พัฒนาสมุนไพรและถิ่นกำเนิด ที่นำไปใช้ประโยชน์ ๕ เรื่องต่อปี
- แผนงานที่ ๑ : คุ้มครองตำรับและตำราการแพทย์แผนไทย**

๑.๑ สนับสนุนการสำรวจ รวบรวมและสังคายนาตำรับยาแผนไทย คัมภีร์ด้านการแพทย์แผนไทย และตำราการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๑.๒ ส่งเสริมการจัดทำตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ จากภูมิปัญญา องค์ความรู้ ตำรับตำราทางการแพทย์แผนไทยที่ได้รับการประกาศเป็นตำราชาติ หรือยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ และยาสามัญประจำบ้านแผนไทย

๑.๓ ส่งเสริมการจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานตำรับยาแผนไทย (Thai Herbal Preparation Pharmacopoeia)

๑.๔ พัฒนาและจัดทำระบบฐานข้อมูลด้านตำรับยาแผนไทยและตำราการแพทย์แผนไทย

๑.๕ พัฒนาเครือข่ายการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๑.๖ ศึกษา ส่งเสริม คุ้มครองตำรับยา/ตำราและภูมิปัญญานวดไทย

แผนงานที่ ๒: อนุรักษ์ คุ้มครอง ส่งเสริมและพัฒนาสมุนไพรและถิ่นกำเนิดตามภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๒.๑ การสำรวจและศึกษาวิจัยสมุนไพรและบริเวณถิ่นกำเนิดของสมุนไพร เพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองสมุนไพรและบริเวณถิ่นกำเนิดของสมุนไพร

๒.๒ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์และการสืบทอดภูมิปัญญาหมอพื้นบ้าน และเครือข่ายชุมชน

๒.๓ คุ้มครองถิ่นกำเนิดสมุนไพรและสมุนไพรควบคุม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒

๒.๔ ส่งเสริมศักยภาพหมอพื้นบ้าน แพทย์แผนไทย และเครือข่ายชุมชน

๒.๕ พัฒนาระบบนายทะเบียนกลาง/สำนักงานนายทะเบียนจังหวัด เพื่อดำเนินการอนุรักษ์ คุ้มครอง วิจัยและพัฒนาสมุนไพรและถิ่นกำเนิด ตามภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๒.๖ จัดทำฐานข้อมูลสมุนไพร/ถิ่นกำเนิด/พิพิธภัณฑ์พืชสมุนไพร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒

การศึกษาองค์ความรู้และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรได้รับการพัฒนาเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและนานาชาติ

เป้าหมายหลัก

ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรได้รับการศึกษาและพัฒนาสู่การใช้ประโยชน์ในด้านสุขภาพและเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัด

ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรได้รับการศึกษาและพัฒนาต่อยอด ๑๕ เรื่องต่อปี

แผนงาน : ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาองค์ความรู้และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรในด้านต่างๆ ได้แก่

๑. การปลูก เก็บเกี่ยว และแปรรูปสมุนไพร
๒. สมุนไพรและตำรับยาแผนไทยเพื่อเพิ่มรายการยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ
๓. สมุนไพรและตำรับยาแผนไทยเพื่อใช้ทดแทนยาแผนปัจจุบัน
๔. การศึกษาทางพรีคลินิก และคลินิก ของสมุนไพรและตำรับยาแผนไทย เพื่อใช้ประโยชน์ในด้านสุขภาพ
๕. การจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานสมุนไพรไทย (Thai Herbal Pharmacopoeia) และข้อกำหนดมาตรฐานตำรับยาแผนไทย (Thai Herbal Preparation Pharmacopoeia)
๖. สมุนไพรที่ใช้เป็นอาหารเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
๗. พัฒนานวัตกรรมและผลิตภัณฑ์สมุนไพร ให้เป็นผลิตภัณฑ์เพื่อใช้ในเชิงพาณิชย์
๘. ศึกษาองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เช่น การนวดไทย (นวดบำบัด) เวชกรรมไทย หัตถการทางการแพทย์แผนไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓

การส่งเสริม พัฒนา และบูรณาการการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และสมุนไพร ได้นำมาใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพของประชาชน

เป้าหมายหลัก

การนำภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรมาใช้ในระบบสุขภาพ

เป้าหมายรอง

ส่งเสริมและพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรเพื่อเกื้อหนุนด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ตัวชี้วัด

โครงการที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ๕ เรื่องต่อปี

แผนงานที่ ๑ : พัฒนากฎหมายและระบบที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๑.๑ สนับสนุนให้มีการพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้รับความคุ้มครองจากการใช้ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๑.๓ สนับสนุนการจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

แผนงานที่ ๒ : การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและองค์ความรู้เพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๒.๑ การสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย ในระบบบริการสุขภาพ

๒.๒ พัฒน่องค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๒.๓ พัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายด้านการแพทย์แผนไทย

๒.๔ พัฒนาศักยภาพประชาชนในระดับครอบครัวและชุมชน

๒.๕ พัฒนาศักยภาพหมอพื้นบ้านและเครือข่าย

แผนงานที่ ๓ : พัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรสู่การนำไปใช้ในระบบสุขภาพ เพื่อเกื้อหนุนด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

๓.๑ ส่งเสริมให้มีการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ยาสมุนไพร และผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร

๓.๒ พัฒนารูปแบบการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและบูรณาการในระบบบริการสุขภาพ

๓.๓ ส่งเสริม อนุรักษ์ และพัฒนาพันธุ์พืชสมุนไพรในชุมชน

๓.๔ ส่งเสริมและพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

แผนงานที่ ๔ : การสื่อสารการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรสู่สาธารณะ

๔.๑ การสร้างความรอบรู้ด้านการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรสู่สาธารณะ

๔.๒ การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ และการตลาดเชิงบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔
บริหารจัดการกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

พัฒนาระบบบริหารจัดการกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

เป้าหมายหลัก

การบริหารจัดการกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ค่าคะแนนการบริหารกองทุนผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด ไม่น้อยกว่า ๔

แผนงาน **บริหารจัดการกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้มีประสิทธิภาพ**

๑. พัฒนาระบบการบริหารกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. ปฏิบัติตามระเบียบกองทุนให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์
๓. พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการเงิน/บัญชีอย่างมีประสิทธิภาพ
๔. พัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยี
๕. พัฒนาศักยภาพบุคลากร/สมรรถนะบุคลากรในการขับเคลื่อนการบริหารงานกองทุนภูมิปัญญา

การแพทย์แผนไทย

๖. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร